

Резюме

на трудовете на доц. д-р Константин Божилов Кукушев,
представени за участие в конкурса, обявен в ДВ, бр. бр. 69 / 11.09.2012 г.
от ВСУ „Черноризец Храбър“, за заемане на академичната длъжност „професор“
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(Теория на музиката), катедра „Изкуства“ към Архитектурен факултет

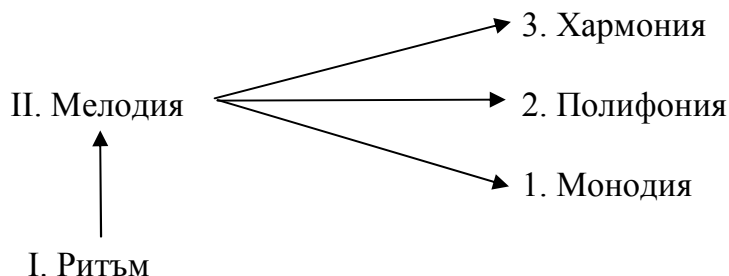
Кандидатът участва в конкурса като представя материали, които могат да бъдат разпределени в две основни тематични направления:

- I. Научноизследователско и
- II. Художественотворческо

I. Научноизследователско направление

Кандидатът представя: една монография, един учебник и десет публикации.

1. Монографията, РИТЪМ И МЕЛОДИЯ. КНИГА ВТОРА (Варна, УИ ВСУ „Черноризец Храбър“; 2008, 290 стр.) е продължение на заложената от автора още в **Книга първа** цел на музикално-историческото и теоретическо издирване: да се проследи пътя за писмена обосновка на изградената в мисълта „родословна система“ на т. н. мъжко и женско начала в музикалното изкуство - ритъм и мелодия! Схематично тази „родословна система“ би могла да бъде представена така:

В своето изследване авторът издига и хипотеза, идваща от дълбините на преминалите хилядолетия: *мелодията с неизмеримите си и безгранични простори израства от ритъма, който от своя страна е един от „файловете“ на космическата периодичност.*

Това хипотетично осмисляне има за основа класическата древногръцка музикална теория. Аристоксен от Тарент¹ диференцира двата основни вида: *Ритъм* и *Ритмозомия*. Мъжкото начало, *Ритъмът*, със своята всевечна оплождаща сила, внася смисъл и порядък в необозримото изобилие на *Ритмозомията*, обединяваща в себе си $\lambda\epsilon\xi\iota\varsigma$, $\mu\epsilon\lambda\omicron\varsigma$ и $\chi\iota\nu\eta\omicron\iota\varsigma$ $\omicron\omega\mu\alpha\tau\iota\chi\eta$ - речта, мелодията и движение на тялото (танца).²

¹ Средата на IV в. преди Р.Х.

² Die Musik in Geschichte und Gegenwart (MGG), Bd.5, 1989. S. 853.

Конкретно в **Книга втора** на изследването са проследени:

- ◆ полифоническите изяви на мелодията, тръгвайки от диафонията на народна песен (българска и руска) до църковнохристиянския източен (ортодосален) и западен (католически и протестантски) музикален ареал;
- ◆ проследена е изключително богатата палитра от хармонически парадигми в развитието на мелодическия феномен и неговата еволюция от модалната хармония, през тонално-функционални постулати до атоналната парадигма на *авангард първи* и музиката на минимализма на *авангард втори*...
- ◆ изследването е базирано върху изискванията на научното теоретико-историческо и сравнително музикознание, на интердисциплинарния подход, което го прави достъпно за осъзнаване на собствената музикална култура, за преосмисляне и още по-пълноценно докосване до спецификата на останалите европейски и извъневропейски музикални пластове.

2. Учебникът, КЪМ ТЕОРИЯТА НА МУЗИКАЛНОТО ИЗКУСТВО (Варна, УИ ВСУ „Черноризец Храбър“; 2011, 195 стр.) е резултат от непосредствената преподавателска работа на кандидата и съдържа:

- ◆ Основен раздел в който са разгледани 20 базисни въпроса от спецификата на музикалния език;
- ◆ Иновационно са въведени:
 - въпросът за **метроритмиката** – допълнен тук с метроритмическата специфика на българската народна музика: неравноделни размери, комбинирани метрични групи, хетерометрични редици, безмензурност...
 - въпросът, посветен на **интонацията** – във връзка с живата човешка реч и българския език...
 - във връзка с мелодико-интонационната специфика на българската народна песен и на нейна основа, авторът анализира в отделен раздел същността на понятието **макам** и неговите видове като специфичен представител на хроматичната тонова област.
- ◆ Учебникът съдържа приложения от четири страници с нотни примери, въпроси, поставени в основния текст и техните отговори;
- ◆ Използвана литература от 69 заглавия.

На основата на тези 69 заглавия и чрез множество точно издирени, конкретни, автентични и оригинални музикални примери-откъси както от всички музикални стилове и епохи, така и от българското вокално и инструментално фолклорно музикално наследство, авторът защитава своите виждания. Изграден по подобен начин, учебникът представлява едно обосновано и защитено теоретико-историческо изследване и е завидно допълнение към историко-теоретическата музикално-учебна литература.

3. Десетте публикации тематично обхващат:

- ◆ научни съобщения от музикално-историческото и теоретическо издирване, насочено към монографията „Ритъм и мелодия – Книга втора“;
- ◆ въпроси свързани с масовото музикално възпитание във Варна през XIX – XX век и неговата проекция през XXI век;
- ◆ „портрети“ на варненски музиканти от втората половина на XX век;

Към това направление следва да се включат музикално-критическата и методико-рецензентска дейност на кандидата – рецензии на книжни издания, журиране...

II. Художественотворческото направление обхваща:

- ◆ Музикално-композиторско творчество: (2002 – 2007):
 - ❖ Из „Златна светлина“ за смесен хор (a cappella) по текст на Андрей Германов. (2002)
 - ❖ ФУГА за камерен оркестър; първо изпълнение: 06.06.2002 г.
 - ❖ Две импресии за камерен оркестър; 2004.
 - ❖ „ФУГА 2005“. Първо изпълнение: 18.12.2005.
 - ❖ PASSANIMA. За камерен оркестър; първо изпълнение: 02.12.2007.

Тук следва да бъдат включени множеството обработки и аранжimenti за струнен оркестър на различни произведения от български и чуждестранни композитори, изпълнени в България и в чужбина.

- ◆ Музикално-изпълнителска дейност. Като главен художествен ръководител и диригент на Камерния оркестър на варненските учители „Анима“ (към община Варна), К. Кукушев осъществява богата концертна дейност както в страната, така и в чужбина:
 - ❖ 2003 – Вадуц / **Лихтенщайн** и Верденберг / **Швейцария**;
 - ❖ 2004 – Йесеник / **Чехия**;
 - ❖ 2004 – Истанбул / **Турция**;
 - ❖ 2006 – Кемниц / **Германия**;
 - ❖ 2009 – Далфсен / **Холандия**;
 - ❖ 2012 – Талин / **Естония** и Санкт Петербург / **Русия**.